

בעיות מדידה ב

תוכן העניינים

1. מיסים על הכנסה 1
2. ביאור מס תיאורטי (תיאוריה בלבד) (ללא ספר)
3. ירידת ערך 19
4. SRFI 5 (ללא ספר)

בעיות מדידה ב

פרק 1 - מיסים על הכנסה

תוכן העניינים

1. כללי..... 1

מיסים על הכנסה

שאלות

1) חברת EZ100 רכשה ביום 01.01.2010 מחשב רב עוצמה אשר ישמש לצורך הכנת סרטוני וידאו בנושא חשבונאות. המחשב נרכש בתמורה ל-1,500 שקלים. החברה מפחיתה את המחשב בשיטת הקו הישר על פני 3 שנים, ללא ערך גרט. לפי תקנות מס הכנסה, מחשבים מופחתים על פני שנתיים, ללא ערך גרט. בשנת 2010 הסתכמו הוצאות אחזקת צי הרכב של החברה לסכום של 1,000 שקלים. מס הכנסה מתיר בניכוי 35% מהוצאות אחזקת צי רכב כהוצאה עסקית.

נתונים נוספים:

- הרווח השנתי של החברה לשנת 2010 הסתכם ל-5,000 שקלים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 25%.

נדרשים:

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.

2) חשב חברת הדרדסים היה בעננים. בשנת 2012 הרוויחה החברה רווח חשבונאי של 1,000,000 שקלים. החשב הטיל על עוזרנו הנאמן לבחון כמה מס נדרשת החברה לשלם מתוך סכום זה. מבדיקה שערך עוזר החשב עלו הנתונים הבאים:

- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות פחת בגין רכוש קבוע בסכום של 50,000 שקלים. לצורך מס הרכוש הקבוע מופחת בסכום של 20,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס בסכום של 100,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאת שכר בגין בונוס לאחד מעובדיה בסכום של 10,000 שקלים. הבונוס ישולם בפועל בשנת 2013. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכר אך ורק כאשר אלה משולמים בפועל.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאה בגין תרומות אשר נתנה החברה לעמותת אקים. סך ההוצאה אשר נרשמה בגין התרומות שנת 2005 הינה 1,000 שקלים. מס הכנסה אינו מתיר בניכוי תרומות, אך נותן זיכוי של 25% בגין כל תרומה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרשים:

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2012.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2012.

3) חברת "דני שובבני" סיימה את שנת הכספים 2009 בהפסד חשבונאי של 90,000 שקלים, וברווח לצורכי מס (הכנסה חייבת) של 100,000 שקלים. להלן נתונים נוספים אודות פעילות החברה בשנת 2009:

- החברה רכשה ביום 01.04.2009 מכונה בסכום של 1,000 שקלים אשר מופחתת ל-4 שנים בשיטת הקו הישר. לצורכי מס המכונה מופחתת על פני שנתיים.
- החברה רשמה הוצאה בגין קנסות חנייה בשנת 2009 בסכום של 500 שקלים. מס הכנסה אינו מכיר בקנסות כהוצאה מוכרת לצורכי מס.
- בשנת 2009 רשמה החברה הוצאות בגין חובות מסופקים. מס הכנסה מכיר בהוצאה בגין חוב שלא יוחזר רק כאשר החוב מוכרז בפועל כחוב אבוד.
- שיעור המס החל על החברה בשנת 2009 הינו 25%.

נדרשים:

- א. מהו סכום ההוצאה שנרשמה בגין חובות מסופקים בחברת דני שובבני בשנת 2009?
- ב. הצג דו"ח התאמה למס של חברת דני שובבני לשנת 2009.
- ג. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2009.

4) חברת "תשובה השקעות" הרוויחה בשנת 2010 1,000 שקלים רווח חשבונאי לפני מס.

להלן נתונים נוספים:

- החברה רשמה הוצאות פחת בשנת 2010 בסכום הגבוה ב-200 שקלים מזה אשר נרשם אילו החברה הייתה מחשבת הוצאות פחת לפי תקנות מס הכנסה.
- החברה רשמה רווח הון בגין מכירת רכוש קבוע בסכום של 400 שקלים. לצורכי מס, רווח ההון הינו בסכום של 200 שקלים. רווח הון כלול ברווח החשבונאי לפני מס של החברה.
- לחברה הוצאות כיבוד בכל שנה בסך של 100 שקלים. מס הכנסה מכיר ב-40% מהוצאות כיבוד אילו.
- לחברה הכנסות פטורות מס בגין מכירותיה באילת. הכנסות אלה מהוות 15% ממחזור המכירות של החברה, אשר הינו 2,000 שקלים.

נתונים נוספים:

- שיעור המס החל על החברה מהכנסות רגילות הינו 40%. מס בגין רווח הון הינו בשיעור של 25%.

נדרשים:

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת תשובה השקעות לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.

(5) חברת EZ100 רכשה ביום 01.01.2010 מחשב רב עוצמה אשר ישמש לצורך הכנת סרטוני וידאו בנושא חשבונאות. המחשב נרכש בתמורה ל-1,500 שקלים. החברה מפחיתה את המחשב בשיטת הקו הישר על פני 3 שנים, ללא ערך גרט. לפי תקנות מס הכנסה, מחשבים מופחתים על פני שנתיים, ללא ערך גרט. בשנת 2010 הסתכמו הוצאות אחזקת צי הרכב של החברה לסכום של 1,000 שקלים. מס הכנסה מתיר בניכוי 35% מהוצאות אחזקת צי רכב כהוצאה עסקית.

נתונים נוספים :

- הרווח השנתי של החברה לשנת 2010 הסתכם ל-5,000 שקלים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 25%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.
- ג. הצג את יתרות המיסים הנדחים לימים 31.12.2010 , 31.12.2011 , ו-31.12.2012.
- ד. חשב את סעיף הוצאות המס של החברה כפי שיוצג בדו"ח רווח והפסד לשנת 2010.

(6) חשב חברת הדרדסים היה בעננים. בשנת 2012 הרוויחה החברה רווח חשבונאי של 1,000,000 שקלים. החשב הטיל על עוזרנו הנאמן לבחון כמה מס נדרשת החברה לשלם מתוך סכום זה. מבדיקה שערך עוזר החשב עלו הנתונים הבאים :

- לחברה רכוש קבוע אשר נרכש ביום 01.01.2012. בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות פחת בגין רכוש קבוע בסכום של 20,000 שקלים. לצורך מס הרכוש הקבוע צבר בשנה זו פחת בסכום של 50,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס בסכום של 100,000 שקלים
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאת שכר בגין בונוס לאחד מעובדיה בסכום של 10,000 שקלים. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכר אך ורק כאשר אלה משולמים בפועל.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאה בגין תרומות אשר נתנה החברה לעמותת אקים. סך ההוצאה אשר נרשמה בגין התרומות שנת 2005 הינה 1,000 שקלים. מס הכנסה אינו מתיר בניכוי תרומות, אך נותן זיכוי של 25% בגין כל תרומה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת הדרדסים לשנת 2012.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2012.
- ג. הצג את יתרות המיסים הנדחים במאזן החברה ליום 31.12.2012.

- 7) חברת "עידן" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2006 והיא עוסקת במכירת תוכנה.
- ביום 1 בינואר 2008 הנפיקה חברת "עידן" בע"מ מניות לציבור. הוצאות ההנפקה לציבור הסתכמו ב-360 אלפי ₪. מתוקף היותה חברה תעשייתית, הוצאות הנפקת המניות מותרות לניכוי לצורכי מס בקו ישר על פני תקופה של 3 שנים, החל מינואר 2008.
 - להלן נתונים לגבי פריטי הרכוש הקבוע של חברת "עידן" בע"מ (באלפי ₪):

שער פחת שנתית לצורכי מס	שער פחת שנתית חשבונאי	מועד רכישה	עלות רכישה	סוג הפריט
50%	10%	01.01.06	3,000	מכונה א' (1)
20%	10%	01.07.06	2,000	מכונה ב' (2)

- מכונה א' נרכשה לצורך שימוש ספציפי ובכוונת חברת "עידן" בע"מ למכור את המכונה ביום 31 בדצמבר 2009.
- בכוונת חברת "עידן" בע"מ להשתמש במכונה ב' לאורך כל תקופת חייה השימושיים.

- שיעור מס החברות הינו 30%. שיעור מס רווח ההון הינו 25%.
- חבות המס השוטפת של חברת "עידן" בע"מ בשנת 2008 הסתכמה ל-154 אלפי ₪.

הנדחים/(התחייבות מיסים נדחים), כפי שתיכלל במאזן חברת "עידן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- 720,000.
- 522,000.
- 630,000.
- 72,000.
- 18,000.

מהי יתרת התחייבות מיסים נדחים, כפי שתיכלל במאזן חברת "עידן" בע"מ, ליום 31 2008?

- 690,000.
- 618,000.
- 150,000.
- 540,000.
- 78,000.

מהן הוצאות/(הכנסות) המיסים הנדחים בגין הוצאות ההנפקה, כפי שייכללו כסעיף 'מיסים על ההכנסה' בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. (72,000).
 ב. (36,000).
 ג. 36,000.
 ד. 108,000.
 ה. 72,000.

8) חברת "אבק כוכבים" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2003. החברה עוסקת בהפקת סדרות וליהוק שחקנים.

להלן נתונים מתוך דוחות הרווח וההפסד של החברה לשנת 2005:

נתונים נוספים	₪	
	19,000,000	הכנסות
(1), (2)	(17,800,000)	הוצאות שכר עבודה ונילוות
(3)	(200,000)	הוצאות בגין נסיעות לחו"ל
(4)	(20,000)	קנסות
(5)	(1,120,000)	הוצאות הנהלה אחרות
	(140,000)	הפסד תפעולי לפני מיסים

- יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד-מעביד לימים 31.12.04 ו-31.12.05 מסתכמת ב-800,000 שקלים ו-950,000 ₪ בהתאמה. ביום 31.12.04 התקבלה החלטה לפטר 3 עובדים במהלך 2005 ו-2006. שלושת העובדים מועסקים בחברה מיום הקמתה ושכרם החודשי 15,000 ₪ לכל עובד. שני עובדים פוטרו במהלך 2005 ואילו העובד השלישי פוטר ביום 1.4.06. שלטונות המס מתירים הוצאות פיצויים עם תשלומן לעובדים. החברה אינה נוהגת להפקיד כספים בקופות פיצויים.
- הוצאות שכר העבודה בשנת 2005 כוללות הפרשה לפיצויים בסך 100,000 ₪ אשר שולמו במהלך חודש ינואר 2006. לצורכי מס, הוצאות השכר (כולל בונוסים) מוכרות עם תשלומן לעובדים.
- 25% מסך הוצאות הנסיעה לחו"ל אינן מוכרות לצורכי מס.
- הקנסות אינם מותרים בניכוי לצרכי מס.
- יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לימים 31.12.04 ו-31.12.05 מסתכמת ב-250,000 ₪ ו-320,000 ₪. שלטונות המס מתירים בניכוי בהוצאות חובות אבודים בלבד.
- יתרת ההפסדים המועברים לצורכי מס לסוף שנת 2004 הסתכמו ל-250,000 ₪.
- כל אחת מהשנים 2004 ו-2005 צפתה החברה רווחים ניכרים החייבים במס בעתיד.

8. שיעור המס החל על החברה בשנים 2003-2005 הינו 35%.
בסוף שנת 2005 שונה במפתיע שיעור מס חברות כדלקמן: שנת 2006: 31%,
שנת 2007: 29%, שנת 2008 ואילך: 25%.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שתיכללנה במיסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד של חברת "אבק כוכבים", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005?

- א. 0 ₪.
ב. 17,500 ₪.
ג. 50,000 ₪.
ד. 105,000 ₪.
ה. 300,000 ₪.

מהן הוצאות/(הכנסות) המיסים הנדחים, כפי שתיכללנה במיסים על ההכנסה בדו"ח רווח והפסד של חברת "אבק כוכבים" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005?

- א. (2,900) ₪.
ב. (84,600) ₪.
ג. 2,900 ₪.
ד. 39,800 ₪.
ה. 84,600 ₪.

9) חברת "לאטה" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה להקים רשת בתי קפה בישראל.
להלן נתונים נוספים:

- במועד הקמתה רבשה החברה בית קפה ברמת החייל בסכום כולל של 1,250,000 ₪. בית הקפה מופחת בספרים בשיטת הקו הישר על פני 50 שנים. לצורכי מס מופחת בית הקפה בשיטת הקו הישר על פני 25 שנים. החברה נוקטת בשיטת הערכה מחדש בבית הקפה בתדירות של אחת לשנה. בעת הערכה מחדש החברה נוקטת בגישה של איפוס הפחת הנצבר. הניחו כי החברה מעבירה את קרן הערכה מחדש לעודפים רק בעת מכירת המבנה. השווי ההוגן של בית הקפה לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכם לסך 1,275,000 ₪ ו-1,240,000 ₪, בהתאמה. שלטונות המס ממסים את בית הקפה לפי מודל העלות.
- בדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2007 נכלל ביתרת ההוצאות לשלם קנס בסך 31,000 ₪, שהתקבל באפריל 2007 מהעירייה. מס הכנסה אינו מתיר קנסות בניכוי מההכנסה החייבת.
- לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכמה יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד מעביד, נטו לסך של 8,000 ₪ ו-14,600 ₪ בהתאמה. במהלך שנת 2006 לא הופקדו כספים בקופת פיצויים. במהלך שנת 2007 הופקדו בקופת הפיצויים סך של 5,000 ₪. מס הכנסה מכיר בהוצאות פיצויים ששולמו במזומן בלבד.

- בשנים 2006 ו-2007 רשמה החברה הוצאות כיבודים בסכום של 18,500 ₪ ו-21,400 ₪, בהתאמה. מס הכנסה מתיר בניכוי 80% מהוצאות הכיבודים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%. ביום 27 במרץ 2007, לפני פרסום הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, קיבלה באופן מפתיע כנסת ישראל חוק לתיקון פקודת מס הכנסה. בהתאם לתיקון יופחת שיעור המס החל על חברות ל-25% החל משנת 2007.
- בשנת 2006 רשמה החברה הוצאה בסך של 15,000 ₪ בגין תרומות. הוצאות אלה אינן מוכרות לצורכי מס הכנסה, אך מתקבל בגין זיכוי מס בשיעור של 20%.
- הרווח החשבונאי לפני מיסים על ההכנסה בדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, הסתכם ל-362,000 ₪.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "לאטה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006?

- א. 106,110.
- ב. 114,210.
- ג. 109,110.
- ד. 87,925.
- ה. 106,050.

מה הסכום שיוצג בביאור על המס התיאורטי בדוחות הכספיים של חברת "לאטה" בע"מ לשנת 2007 בגין הוצאות לא מוכרות?

- א. 10,584.
- ב. 9,300.
- ג. 5,610.
- ד. 12,570.
- ה. 8,820.

מהי יתרת התחייבות המיסים הנדחים, כפי שתוצג במאזן חברת "לאטה" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 18,850.
- ב. 22,620.
- ג. 26,150.
- ד. 22,500.
- ה. 8,850.

10) חברת "רותם" בע"מ (להלן "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה לעסוק בטקסטיל.

- ביום 1 בינואר 2006 רכשה החברה מבנה באזור פיתוח, בעלות של 1,200,000 ₪ (25% מהעלות מיוחסת לקרקע). המבנה מופחת בספרים בשיטת הקו הישר על פני 20 שנים ואילו מס הכנסה מתיר את הוצאות הפחת בשיטת הקו הישר על פני 10 שנים.
- החברה משקיעה בהוצאות מחקר ופיתוח החל משנת 2006. הוצאות הפיתוח בשנים 2006 ו-2007 הסתכמו לסך של 22,000 ₪ ו-34,000 ₪, בהתאמה. מס הכנסה מתיר הוצאות מחקר ופיתוח בניכוי על פני תקופה של 3 שנים ואילו בספרים נרשמות הוצאות מחקר ופיתוח כהוצאה בעת התהוותן. הניחו כי כל הוצאות המחקר והפיתוח הוצאו בתחילת שנה.
- לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכמה יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד מעביד נטו, לסך של 14,000 ₪ ו-25,600 ₪, בהתאמה.
- בשנים 2006 ו-2007 רשמה חברת "רותם" בע"מ הוצאות בסך של 45,000 ₪ ו-32,000 ₪ בגין תרומות. הוצאות אלה אינן מוכרות לצורכי מס הכנסה, אך מתקבל בגינן זיכוי מס בשיעור של 20%.
- הרווח החשבונאי לפני מיסים בדוחות הכספיים של החברה, לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2006 ו-2007, הסתכם ל-210,000 ₪ ו-280,000 ₪, בהתאמה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 29%.
- החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות מספר 19 בדבר מיסים על הכנסה.
- למעט האמור לעיל, לא היו הבדלים בין הרווח החשבונאי לבין הרווח לצורכי מס בשנים 2006 ו-2007.

מהן הוצאות מיסים על הכנסה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "רותם" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006?

- א. 47,850 ₪.
- ב. 55,477 ₪.
- ג. 60,900 ₪.
- ד. 64,950 ₪.
- ה. 73,950 ₪.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "רותם" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 75,961 ₪.
- ב. 78,841 ₪.
- ג. 80,794 ₪.
- ד. 81,877 ₪.
- ה. 98,291 ₪.

מהי יתרת התחייבות מיסים נדחים נטו, כפי שהוצגה במאזן חברת "רותם" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 9,976 ₪.
- ב. 18,289 ₪.
- ג. 18,676 ₪.
- ד. 26,100 ₪.
- ה. 26,989 ₪.

11) דני: "אני לא מבין מה זה בכלל חשוב שיש שינויים בשיעור המס. אם נגיד אנחנו בשנת 2010, ושיעור המס בשנת 2010 הוא 25%, אני אשלם מס לפי 25% וזהו."
 יואב: "אתה צודק כי שיעור המס של השנה הוא זה שקובע באשר לתשלום המס השוטף. יחד עם זאת, בכדי ליצור מיסים נדחים אנחנו חייבים להתחשב בשיעור המס בעתיד"

נדרש:

קבע את דעתך ביחס לאמירות של דני ויואב.

חברת "קוקי" החליטה לשכור מבנה בסכום של 100,000 ₪ לשנה. ביום 01.01.2007 חתמה החברה על חוזה שכירות לתקופה של 5 שנים. החברה שילמה את מלוא דמי השכירות מראש. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכירות לפי בסיס מזומן.

נדרש:

- א. מה ירשום מס הכנסה בגין הוצאות השכירות בשנים 2007-2012?
- ב. מה תרשום חברת קוקי בגין הוצאות השכירות בשנים 2007-2012?
- ג. כיצד ישפיע הוצאות השכירות של החברה על דו"ח התאמה למס בשנים 2007-2012?
- ד. הנח כי שיעור המס בשנת 2007 הינו 30%. במהלך שנת 2008 שונה שיעור המס במפתיע והוא יהיה 29% בשנת 2009, 28% בשנת 2010 והחל משנת 2011 הוא יהיה 27%.
 הצג מיסים נדחים בגין הוצאות החברה כפי שתציג חברת קוקי.

12 חברת "הייטק זה אנחנו" החל את פעילותה בשנת 2010. עד כה, צברה החברה הפסדים לצורכי מס בגובה 100,000 ₪.

נדרש:

- א. מה המקור שהוביל ל"הפסד לצורך מס".
- ב. מה הסוגייה העולה בהקשר להפסדים לצורכי מס?

במהלך חודש דצמבר 2010, צפתה החברה לראשונה אפשרות להרוויח בעתיד. הנחה א': החברה צופה להרוויח 50,000 ₪. הנחה ב': החברה צופה להרוויח 170,000 ₪. שיעור המס החל על החברה הוא 20%.

נדרש:

- ג. כיצד על החברה לפעול? (הבחן בין הנחה א' וב').

הנח כי החברה בחרה שלא ליצור מיסים נדחים בגין הפסדיה, שכן לא צפתה רווחים.

להלן נתונים מדו"ח התאמה למס של החברה לשנת 2011:

80,000	רווח חשבונאי
	הוסף
30,000	קנס
	הפחת
20,000	הכנסות פטורות
90,000	סה"כ הכנסה חייבת

נדרש:

- א. קבע מהי חבות המס השוטף של החברה השנה.
- ב. קבע את השפעת ההפסד המועבר על המיסים הנדחים של החברה.

13 חגית: "הנושא של מיסים על הכנסה הוא ממש לא כזה נורא. יש רק דבר אחד שממש מבלבלים: מיסים שנוקפים להון העצמי". אלדד: "את צודקת, אבל צריך לזכור שסוגיית המיסים שנוקפים ישירות להון העצמי רלוונטית רק ל-3 מקרים ספציפיים, ופשוט צריך לשנן את הטיפול החשבונאי בהם. כל שאר הנושא לא כזה נוראי בכלל".

נדרש:

- א. באילו 3 מצבים חשבונאיים לנו מיסים הנוקפים באופן ישיר להון העצמי?
- ב. מדוע הטיפול במצבים אלה שונה מן המצבים הרגילים?

חברת "קוקי" הנפיקה מניות ביום 01.01.2010 בסכום של 100,000 ₪. מתוך סכום זה, 20,000 הינו פרמיה על המניות. לחברה הוצאות הנפקה

- בגובה 10,000 המקוזזות מן הפרמיה.
 מס הכנסה בוחן שתי אפשרויות להכיר בהוצאות ההנפקה:
- בפריסה על פני 3 שנים.
 - לא להכיר כלל בהוצאות ההנפקה.

הנח כי שיעור המס הינו 30%.
 נדרש:

- א. קבע כיצד הוצאות ההנפקה ישפיעו על דו"ח התאמה למס בשנית 2010-2012?
 ב. קבע כיצד הוצאות הנפקה ישפיעו על המיסים הנדחים של החברה?

14 חגית: "הנושא של מיסים על הכנסה הוא ממש לא כזה נורא. יש רק דבר אחד שממש מבלבלים: מיסים שנוקפים להון העצמי".
 אלדד: "את צודקת, אבל צריך לזכור שסוגיית המיסים שנוקפים ישירות להון העצמי רלוונטית רק ל-3 מקרים ספציפיים, ופשוט צריך לשנן את הטיפול החשבונאי בהם. כל שאר הנושא לא כזה נוראי בכלל".

נדרש:

- א. באילו 3 מצבים חשבונאיים לנו מיסים הנוקפים באופן ישיר להון העצמי?
 ב. מדוע הטיפול במצבים אלה שונה מן המצבים הרגילים?

ביום 01.01.2010 החליטה חברת "שמגגע" החליטה להשקיע במניות של חברת "המשביר", ורכשה 100 מניות של החברה. החברה סיווגה את ההשקעה כניירות ערך זמינים למכירה.

להלן נתונים על מניות חברת "המשביר" לתאריכים שונים:

2 ₪	01.01.2010
5 ₪	31.12.2010
6 ₪	31.12.2011

שיעור המס החל על החברה הינו 20%.
 מס החברה אינו מכיר בשערוכים של ניירות ערך, אלא במועד מכירת ההשקעה.

נדרש:

- ג. בחן את השפעת ההשקעה על דו"ח התאמה למס ועל ביאור מיסים נדחים של החברה לשנים 2010-2011.

15 לפי תקן לחשבונאות בינלאומי מספר 16, חברה רשאית לבחור במודל הערכה מחדש לטיפול ברכוש הקבוע שלה.

נדרש:

א. הצג בקצרה את הטיפול החשבונאי לפי מודל הערכה מחדש.

חברת "דורית" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2006 מכונה בעלות של 300,000 ₪. אורך החיים השימושיים של המכונה הוא 10 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. החברה מיישמת לגבי המכונה שברשותה את מודל ההערכה מחדש. לאור השינויים התכופים בשווי ההוגן של המכונה, החברה בוחרת לבצע הערכה מחדש בתום כל שנה. השווי ההוגן של המכונה לימים 31 בדצמבר 2006, 2007 והוערך ב-360,000 ₪, 335,000 ₪. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחתת המכונה. לצורכי מס, המכונה מטופלת עפ"י מודל העלות ומופחתת על פני 10 שנים בשיטת הקו הישר. שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרש:

ב. הצג את השפעת המכונה על דו"ח התאמה למס לשנים 2006 ו-2007.

ג. הצג את השפעת המכונה על המיסים הנדחים של החברה לימים

31.12.2006 ו-31.12.2007.

16 חברת "תמיר EZ100" הוקמה ביום 01.01.2010. החברה עוסקת במכירת שעוני יוקרה.

רכוש קבוע:

ביום הקמתה רכשה החברה רכוש קבוע בסכום עתק של 100,000 ₪. לפי מדיניות החברה, רכוש קבוע מופחת על פני 4 שנים בשיטת הקו הישר. החברה מעריכה כי ערך הגרט של המכונה הינו 10,000 ₪. לפי תקנות מס הכנסה, רכוש קבוע מופחת על פני 2 שנים בשיטת הקו הישר. מס הכנסה מכיר בערך גרט של 10,000 ₪ בגין רכוש קבוע.

לקוחות:

בשנת 2011 מכירות החברה הסתכמו ל-20,000 ₪. החברה גבתה 5,000 ₪ במזומן, והיתרה שולמה באשראי. החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטה אחוז מלקוחות, בגובה 5% מיתרת לקוחותיה. החברה לא הכירה בחובות אבודים בשנה זו. הנח כי יתרת הפתיחה של כרטיס הפרשה לחובות מסופקים משנה שעברה הינה 200 ₪ לפי תקנות מס הכנסה, חוב אבוד בלבד מותר לניכוי מההכנסה החייבת.

שכר לעובדים:

החל משנת 2011 החלה החברה להעסיק עובדים. החברה שילמה בשנת 2011 משכורות בגובה 120,000 ₪. משכורת החברה מתפלגות באופן שווה על פני השנה. החברה משלמת שכר מידי 01 לחודש, כאשר תלוש השכר הראשון שולם

ביום 01.02.2011.

מס הכנסה מכיר בתשלומי משכורת לפי בסיס מזומן.

הפרשה לפיצויים:

בשנת 2012 רשמה החברה הפרשה לפיצויים בגין פיטוריי עובדיה בסכום של 70,000 ₪. מס הכנסה מתיר הכרה בתשלומי פיצויים בעת תשלום בפועל.

קנס:

בחודש פברואר הטיל משרד איכות הסביבה על החברה קנס בגין לכלוך בסכום של 10,000 ₪.

תרומות:

החברה רשמה הוצאה בגובה 1,500 שקלים בדוחותיה בגין תרומות. מס הכנסה מתיר בתרומות כזיכוי בגובה 20% ולא כניכוי.

הכנסות פטורות:

החברה הגיעה לסדר עם רשויות המס לפיו הכנסותיה שהופקו במפעל בדרום הארץ פטורות ממס. בשנה זו הפיקה החברה 20,000 ₪ מהמפעל בדרום הארץ.

דיוני שומה:

החברה הגיעה לפשרה עם רשויות המס בנוגע לשומה של החברה משנת 2005. לפי הפשרה, תשלם החברה 10,000 ₪ מיסים נוספים בגין שנים קודמות, וכן תשלם סכום של 1,000 ₪ בגין ריבית על החוב משנת 2005. מס הכנסה אינו מכיר בתשלומי ריבית בגין חובות משנים קודמות כהוצאה מותרת בניכוי.

שיעורי מס הכנסה:

שיעור המס שחל בשנת 2010 הינו 30%. בחודש דצמבר 2011 חוקקה הכנסת חוק לשינוי שיעור המס, ולפיו בשנת 2011 שיעור המס יהיה 28%, בשנת 2012 שיעור המס יהיה 27% ובשנת 2013 ואילך שיעור המס יהיה 25%. הרווח החשבונאי של החברה לשנת 2011 הוא 2,000,000 ₪.

נדרשים:

- א. הצג דו"ח התאמה של החברה 2011.
- ב. הצג את הוצאות המס של החברה לשנת 2011.
- ג. הצג יתרות מיסים נדחים של החברה לשנת 2010 ו-2011.

17) חברת "רונאלדו" מייצרת כדורי רגל. החברה החלה את פעילותה בשנת 2006. החברה רשמה בשנת 2010 רווח חשבונאי של 900,000 ₪ לפני מס. להלן נתונים נוספים:

השכרת מבנה לצד ג:

החברה השכירה ביום 01.03.2010 מבנה בבעלותה לחברה "ליאו מסי מגרשי ספורט". על פי תנאי החוזה, החברה קיבלה 120,000 ₪ וזאת בתמורה למתן זכות שימוש במבנה למשך שנתיים ימים. מס הכנסה ממסה הכנסות משכירות לפי בסיס מזומן.

הוצאות ביטוח ל-3 שנים:

ביום 01.07.2010 שילמה החברה 30,000 ₪ בעבור ביטוח תאונות מקצועיות ל-3 שנים. מס הכנסה מתיר בניכוי הוצאות ביטוח על בסיס מזומן.

מחקר ופיתוח:

ממועד הקמתה משקיעה החברה בפיתוח של מוצר חדשני אשר עתיד לשפר בעיטות פנדלים. עד ליום 31.12.2009 השקיעה החברה סכום של 50,000 ₪ בפיתוח. הוצאות הפיתוח בשנת 2010 הינם 20,000 ₪. כל הוצאות החברה הינן במזומן. החברה רשמה עלויות פיתוח ככנס לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38. החברה צופה כי השלמת הנכס תחול בשנת 2017, ולאחר מכן הוא יופחת על פני 10 שנים בשיטת הקו הישר. מס הכנסה מכיר בעלויות אלה כהוצאה בעת התהוותן.

רכוש קבוע:

ביום 01.01.2010 רכשה החברה רכוש קבוע בסכום של 25,000 ₪. החברה מפחיתה רכוש קבוע בספריה בשיעור של 20% לשנה. לצורכי מס הרכוש הקבוע מופחת בשיעור של 10% לשנה. ביום 31.12.2010 נמכר הרכוש הקבוע בסכום של 30,000 ₪.

רווח מניירות ערך:

בשנת 2010 רשמה החברה רווח חשבונאי של 1,500 ₪ משערוך ניירות ערך לשווי הוגן. ניירות ערך אלה מטופלות בשיטת "שווי הוגן דרך רווח והפסד" שכן הן מוחזקות למסחר. מס הכנסה מכיר ברווח מניירות ערך במועד המימוש בלבד.

כיבוד מוכר באופן חלקי:

לחברה הוצאות כיבוד של 1,000 ₪. מס הכנסה מתיר בניכוי 75% מהוצאות בגין כיבוד.

תשלום בגין שומת שנים קודמות :
בשנת 2010 נתבקשה החברה לשלם סכום בגין שומת החברה בשנת 2007.
החברה שילמה סכום של 10,000 בגין שנת 2006, בתוספת 1,500 ₪ ריבית
והצמדה בגין סכום זה.
מס הכנסה אינו מתיר בניכוי הוצאות מימון בגין שומות עבר.

לחברה הפסדים מועברים נכון ליום 31.12.2009 בגובה 10,000 ₪.
הנח כי החברה צפתה אפשרות לנצל הפסדים אלה בעתיד. שיעור מס חברות
הינו 25%. שיעור מס רווח הון הינו 20%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה של החברה 2010.
- ב. הצג את הוצאות המס של החברה לשנת 2010.
- ג. הצג יתרות מיסים נדחים של החברה לשנת 2010 ו-2009.

18) חברת EZ100 עוסקת בלימוד חשבונאות באינטרנט.

להלן נתונים נבחרים מדוחות החברה לשנת 2010 :

128,000	רווח לפני מס
<u>117,800</u>	מיסים על הכנסה
10,200	רווח לשנה

1. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 עלות מלאי של סירים מיוחדים בחברה הסתכמה ב-50,000 ₪ ושווי מימוש נטו של המלאי עמד על 43,000 ₪. מס הכנסה לא מכיר בירידת ערך מלאי.
2. ביום 01 בינואר 2009 רכשה החברה רכב בסכום של 330,000 ₪. אורך החיים השימוש של הרכב הוא 6 שנים, והוא מטופל לפי מודל הערכה מחדש. השווי ההוגן של הרכב לימים 31.12.2009 ו-31.12.2010 הינו 300,000 ₪ ו-280,000 ₪. קרך הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחת. מס הכנסה אינו מכיר במודל הערכה מחדש ומתיר בניכוי הפחתת הרכב לפי שיטת העלות.
3. ביום 01 בינואר 2008 חתמה החברה על חוזה שכירות במסגרתו השכירה החברה משרדים שבבעלותה ל-3 שנים. ביום חתימת החוזה קיבלה החברה מראש את מלוא הכנסות החוזה בסכום של 288,000 ₪. בהתאם לסעיף ב' לפקודת מס הכנסה, הכנסות מדמי שכירות חייבות במס עם קבלתן במזומן.
4. נכס המס הנדחה בגין התחייבות סיום יחסי עובד-מעביד (עתודה לפיצויים) ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכם ב-80,000 ₪. בהתאם לחוות דעת אקטואר, רשמה החברה בשנת 2010 הוצאות פיצויים בסך 40,000 ₪. החברה לא מפקידה לקופת פיצויים, וכן צופה שלא תפטר עובדים בעתיד הנראה לעין. מס הכנסה מכיר בהוצאות פיצויים עם תשלומם בפועל.

5. ביום 10 בפברואר 2009 רכשה החברה 23,000 מניות של חברת הודיני. החברה בחרה לסווג את השקעתה ככנס פיננסי זמין למכירה. להלן נתונים בדבר מחיר מנייה חברת הודיני לתאריכים שונים:

מחיר מניה	תאריך
30	10.02.2009
33	31.12.2009
35	31.12.2010

- בשנת 2010 הכריזה ושילמה חברת הודיני דיבידנד, בסכום של 35,000 ₪. מס הכנסה מכיר ברווחים/הפסדים מניירות ערך במועד המימוש בלבד, לפי שיעור מס רווח הון. כמו כן, מס הכנסה אינו ממסה דיבידנד המחולק בין חברות.
6. בהתאם למדיניות החברה, מנצלים עובדים את ימי החופש שלהם תוך 12 חודשים ממועד הזכאות. יתרת הפרשה לחופשה הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2009 ל-120,000 ₪. ביום 31 בדצמבר 2010 חל גידול של 15% ביתרת הפרשה לחופשה לעומת שנה שעברה. מס הכנסה מכיר בהוצאות בגין חופשה עם תשלום בפועל.
7. ביום 2010 הנפיקה החברה מניות 10,000 ₪ ערך נקוב בפרמיה של 120%. הוצאות הנפקה היוו 4% מן התמורה. מס הכנסה אינו מתיר הוצאות הנפקה בניכוי.
8. הוצאות כיבודים של החברה לשנת 2010 הסתכמו ל-60,000 ₪. רשויות המס מתירות בניכוי 20% מסכום זה.
9. במהלך שנת 2010 שילמה החברה קנסות בסכום של 6,000 ₪. מס הכנסה אינו מתיר קנסות כהוצאה מוכרת.
10. בהתאם לדו"ח התאמה של החברה לשנת 2009, לחברה יתרת הפסד מועבר לצורכי מס בסכום של 280,000 ₪. החברה צפתה כי תנצל את ההפסדים הנ"ל בשלוש השנים הקרובות. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 העריכה החברה כי תנצל את ההפסד בשנת 2011.
11. במהלך שנת 2011 התקיים דיון שומות לחברה עם פקיד שומה, בנוגע לשומה משנת 2007. נקבע במסגרת הדיון כי ההכנסה החייבת של החברה לשנה זו גדולה ב-204,040 ₪ מההכנסה החייבת שדווחה בשנה זו. כמו כן, הוטל על החברה לשלם סכום של 7,500 ₪ בגין הפרשי הצמדה על סכום החוב. מס הכנסה אינו מתיר הפחתת הפרשי הצמדה מן ההכנסה החייבת.
12. עד שנת 2010 שיעור המס שהוטל על החברה היה 25%. במהלך שנת 2010 החליטה הכנסת על שינוי שיעור המס. שיעור המס החדש הוא:

24%	2011
23%	2012
22%	2013
21%	2014
20%	2015
18%	ואילך 2016

שיעור מס רווח הון הינו 25% והוא ללא שינוי.

13. למעט האמור לעיל, אין הבדלים בין הרווח החשבונאי וההכנסה החייבת.

נדרשים:

- א. הצג יתרות מיסים נדחים כפי שהוצגו על ידי החברה לימים 31.12.2009 ו-31.12.2010.
- ב. הצג דו"ח התאמה למס לשנת 2010.
- ג. פרט את מרכיבי סעיף מיסים על הכנסה אשר יופיע בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2010.

19) חברת "הממה-מיה" עוסקת בייצור מוצרים לתחזוקת ביובים.

החברה החלה את פעילותה בחודש יולי 2008.

להלן נתונים נוספים:

1. ביום 1 ביולי 2009 השכירה החברה מבנה אשר ברשותה לתקופה של 15 שנה. על פי תנאי החוזה, במהלך 10 השנים הראשונות תשכיר החברה את המבנה בתמורה לסכום של 400,000 ₪ בשנה. מהשנה ה-11 ועד לתום החוזה יעמוד סכום השכירות על 300,000 ₪ לשנה. במועד חתימה החוזה שילמה החברה את דמי השכירות לתקופה של 3 שנים מראש. מס הכנסה מחייב הכנסות משכירות על בסיס מזומן.
2. במועד ההקמה רכשה החברה מכונה לייצור צינורות בסכום של 1,750,000 ₪. המכונה הופעלה מיום הרכישה והיא נמדדת בשיטת העלות – קו ישר על פני 7 שנים. בסוף חודש דצמבר 2011, לאור סימנים המצביעים על ירידת ערך של המכונה, אמדה החברה סכום בר השבה למכונה שהוא 600,000 ₪. לצרכי מס המכונה מופחתת לפי שיטת העלות, על פני 7 שנים. מס הכנסה מכיר בהפסד מירידת ערך נכסים במועד המימוש בלבד.
3. ביום 01 בינואר 2009 הנפיקה החברה מניות בתמורה כוללת של 15,400,000 ₪. הוצאות הנפקה הסתכמו ב-2.25% תמורת ההנפקה הכוללת. מס הכנסה מתיר בניכוי הוצאות הנפקה על פני 3 שנים באופן שווה החל משנת 2009. החברה קיזזה הוצאות הנפקה מהפרמיה.
4. ביום 01 בינואר 2009 רכשה החברה מבנה תעשייתי בסכום של 10,000,000 ₪ (הנח כי מרכיב הקרקע זניח). החברה בחרה במודל הערכה מחדש למבנה. החברה מפחיתה את המבנה על פני 40 שנה. מס הכנסה מפחית מבנים בשיטת העלות על פני 40 שנה. בדצמבר 2010, לראשונה, עלה השווי ההוגן של המבנה על ערכו בספרים. בשנת 2011 רשמה החברה הוצאות פחת בסכום הגבוה ב-150,000 ₪ מסכום הוצאות הפחת כפי שנרשמו לצורך מס. השווי ההוגן של המבנה ליום 31.12.2011 הינו 15,500,000 ₪.
5. נכון ליום 31.12.2011 עלות מלאי של צינורות גומי בחברה הסתכמה ל-22,450,000 ₪. שווי המימוש נטו של מלאי זה עמד על 19,950,000 ₪. מס הכנסה אינו מכיר בירידת ערך של מלאי.
6. בשנת 2011 רשמה החברה הוצאות כיבודים בסכום של 500,000 ₪. מס הכנסה מכיר ב-80% מהוצאות כיבוד.

7. לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011 עמדה יתרת הפרשה לחובות מסופקים של החברה על 680,000 ₪ ו-520,000 ₪, בהתאמה. לחברה לא היו חובות אבודים בשנת 2011. רשויות המס מתירות בניכוי חובות אבודים בלבד.
8. במהלך שנת 2011 זכתה החברה בפרס ממשלתי בגובה 250,000 ₪. הפרס נרשם כהכנסה בחברה. מס הכנסה אינו ממסה הכנסות מפרסים ממשלתיים.
9. בחודש נובמבר 2011 התקיים לחברה דיון שומות, בנוגע לשומה שמקורה בשנת 2008. הוחלט במסגרת הדיון כי על החברה לשלם 98,000 ₪ למס הכנסה. 18,000 ₪ מסכום זה מיוחס לריבית והצמדה בגין סכום החוב המקורי. מס הכנסה אינו מתיר תשלום של ריבית והצמדה בניכוי מסכום ההכנסה החייבת.
10. בשנת 2011 רשמה החברה הפסד חשבונאי בגובה 117,500 ₪.
11. נכון ליום 31.12.2010 לחברה הפסדים מועברים בגובה 3,000,000 ₪. נכון ליום 31.12.2010 לא צפתה החברה רווחים בעתיד הנראה לעין, אך נכון ליום 31.12.2011 החברה צופה רווחים בעתיד.
12. להלן נתונים אודות שיעור המס החל על החברה: שיעור מס חברות ומס רווח הון הינו 25%. במהלך שנת 2011 נחקק חוק בכנסת ולפיו הוחלט על שינוי שיעורי מס (חברות והון) ל-22%, וזאת החל משנת 2011.
13. למעט האמור לעיל, אין הבדל הרווח החשבונאי וההכנסה החייבת.

נדרשים:

- א. הצג יתרות מיסים נדחים כפי שהוצגו על ידי החברה לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011.
- ב. הצג דו"ח התאמה למס לשנת 2011
- ג. פרט את מרכיבי סעיף מיסים על הכנסה אשר יופיע בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.

בעיות מדידה ב

פרק 2 - ביאור מס תיאורטי (תיאוריה בלבד)

תוכן העניינים

1. כללי (ללא ספר)

בעיות מדידה ב

פרק 3 - ירידת ערך

תוכן העניינים

1. כללי 19

גרידת ערך

שאלות

1) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 קובע כי בכל תאריך מאזן עלינו לבחון קיום של "סימנים לגרידת ערך".

נדרש:

הבחן בין שני סוגים של סימנים לגרידת ערך ומנה 2 דוגמאות לכל סימן.

2) ענה בקצרה:

- מהו סכום בר השבה ולשם מה הוא משמש?
- כיצד נקבע סכום בר השבה?

3) סכום בר השבה נקבע כגבוה מבין:

- שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה.
- שווי שימוש.

נדרש:

- כיצד נקבע השווי ההוגן?
- להלן רשימת סוגי עלויות.

לגבי כל עלות קבע האם היא בגדר "עלות מכירה" לצורך חישוב סכום בר השבה: עלויות משפטיות, עלויות הטבה בגין פיטורין של עובד, מס בולים, הוצאות מס, עלויות מימון, עלויות העתקת נכס, עלויות הקשורות לארגון מחדש של העסק.

4) אייל ואהוד, שני סטודנטים מוצלחים יחסית לחשבונאות (עברו עד עכשיו את כל המבחנים בציון 60) מנהלים דיון סוער בנושא "השווי ההוגן" של נכס לצורך בדיקה לגרידת ערכו.

אייל: "השווי ההוגן של נכס מושפע מזהות הבעלים של הנכס. הרי ברור שאנשים שונים עושים עם הנכסים שלהם דברים שונים, וזה משפיע על השווי ההוגן של הנכס".

אהוד: "שווי הוגן הוא מדד אובייקטיבי. זה לא משנה אם חברה א', חברה ב' או החברה שלי מחזיקה את הנכס – השווי ההוגן הוא באותה סכום".

נדרש:

חווה דעתך בנושא וקבע מי מהצדדים צודק.

(5) סכום בר השבה נקבע כגבוה מבין :

1. מחיר מכירה בניכוי עלויות מכירה.
2. שווי שימוש.

דני, החשב הכושל של חברת "הנביאים", מתלבט כיצד עליו לערוך את תזרים המזומנים של מכונה שברשות החברה לצורך בחינת הצורך בהכרה בירידת ערכה. המכונה צפויה להפיק הכנסות במשך 3 שנים ואז ניתן למכור אותה בשוק כערך גרט.

שיעור היוון :

ריבית לפני מס : 5%

ריבית אחר מס : 3%

עזור לו!

תזרים א' – התזרים לא משקלל תוכניות עתידיות של החברה ביחס לשיפוץ המכונה :

<u>שנה 1</u>	<u>שנה 2</u>	<u>שנה 3</u>	
100	80	120	הכנסות
50	30	40	עלויות
15	15	15	ערך גרט
15	10	12	עלויות מימון
5	4	5	הוצאות מס

תזרים ב' – תזרים המשקלל תוכניות עתידיות של החברה לשפץ את המכונה בעוד שנה. השיפוץ צפוי לשפר את המכונה מאוד ולהגדיל את ההכנסות הצפויות :

<u>שנה 1</u>	<u>שנה 2</u>	<u>שנה 3</u>	
200	150	130	הכנסות
50	30	40	עלויות
15	15	15	ערך גרט
15	10	12	עלויות מימון
5	4	5	הוצאות מס

(6) האם כל הנכסים הינם בתחולת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36?

7) חברת היובל בדקה בתאריך המאזן וגילתה כי יש סימנים המצביעים על ירידת ערך של מכונת הייצור שלה. המכונה, שמוצגת בספרי החברה בסכום של 50, נבדקה ונמצא כי הסכום בר ההשבה שלה עומד על 30.

נדרש:

- רשום פקודת יומן בגין ירידת ערך (כולל סכומים).
- רשום את פקודת היומן שתרושום החברה בשנה הבאה (ללא הסכומים). הסבר כיצד עליך לחשב כל סכום במסגרת פקודת היומן.

8) ענה בקצרה:

האם ניתן לבטל הפרשה לירידת ערך שנרשמה בעבר למול רווח? במידה וניתן לבטל הפרשה לירידת ערך שהוכרה בעבר, מהו החסם העליון לסכום שניתן להכיר כרווח?

9) בהנחה כי בעבר הוכרה ירידת ערך, וכעת יש סימנים לעליית ערך: קבע כיצד נבחן מהו הסכום בו ניתן להכיר בעליית ערך של נכס.

10) ענה בקצרה:

- מהי בעיה במדידה של ירידת ערך לגבי סוגי נכסים מסוימים?
- מהי יחידה מניבת מזומנים?
- כיצד מודדים סכום בר השבה של יחידה מניבת מזומנים?
- כיצד מייחסים ירידת ערך לנכסים שהם חלק מיחידה מניבת מזומנים?

11) חברת "אנרגיי" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2000. החברה עוסקת בייצור חשמל באמצעות תחנת אנרגיה שהוקמה בדרום. החברה סיימה את הקמת תחנת האנרגיה ביום 1 בינואר 2002 והחלה בהפעלתה ביום זה. עלות תחנת האנרגיה הסתכמה ב-350,000 ₪. תחנת האנרגיה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 10 שנים.

נתונים נוספים:

- ערך הגרט הניתן למימוש בתום חיי הנכס הוערך בסכום של 13,000 ₪. הניחו כי אומדן ערך הגרט בתום כל שנה לא השתנה.
- בשנת 2006, עקב השיפור במצב הביטחוני, נכנס מתחרה משמעותי לתחום אספקת החשמל בדרום ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- להלן נתונים (ב-₪) מתון תחזית תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהפעלת תחנת האנרגיה ליום 31 בדצמבר 2006:

2011	2010	2009	2008	2007	
134,000	136,000	137,000	140,000	138,000	תקבולים
100,500	102,000	102,750	105,000	103,500	תשלומים
(2,500)	(2,500)	(2,500)	(2,500)	(2,500)	עלויות מימון (2)
(5,220)	(5,060)	(5,800)	(5,430)	(5,600)	מיסים על הכנסה

- (1) הניחו כי תזרימי המזומנים נטו מתקבלים בתום כל שנה.
 (2) עלויות המימון מתייחסות להלוואה שהתקבלה למימון הקמת תחנת האנרגיה.
- ד. בשנת 2007 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך נוספת של תחנת האנרגיה או סימנים המצביעים על כן שההפסד מירידת ערך של תחנת האנרגיה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד, או קטן.
- ה. ביום 30 בדצמבר 2008 המתחרה של החברה בדרום פשט את הרגל. בהתאם לאמור, ערכה החברה תחזית (ב-ש) לרווח הצפוי מהפעלת תחנת האנרגיה כדלקמן (1):

2011	2010	2009	
38,300	37,600	37,150	תקבולים נטו
(2,500)	(2,500)	(2,500)	עלויות מימון (2)
(2,220)	(2,060)	(1,800)	מיסים על הכנסה

- (1) הניחו כי תזרימי המזומנים נטו מתקבלים בתום כל שנה.
 (2) עלויות המימון מתייחסות להלוואה שהתקבלה למימון הקמת תחנת האנרגיה.
- ו. להלן מחירי המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערכו על ידי שמאי (ב-ש):
 31 בדצמבר 2006 : 140,000.
 31 בדצמבר 2008 : 110,000.
- ז. שיעור הריבית להיוון לפני מיסים הינו 5% .
 שיעור ההיוון אחרי מיסים הינו 3%.

מהו הערך בספרים של תחנת האנרגיה, כפי שיוצג במאזן חברת "אנרגיי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 140,000.
 ב. 148,410.
 ג. 157,942.
 ד. 158,595.
 ה. 181,500.

בהנחה שסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 140,000 ש, לכמה יסתכמו הוצאות הפחתת התחנה (והשפעת ירידת/עליית הערך, אם בכלל) כפי שיכללו בדוח רווח והפסד של חברת "אנרגיי" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 10,524.
 ב. 25,400.
 ג. 28,000.
 ד. 29,119.
 ה. 33,700.

בהנחה ששכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 181,500 ₪, מהו הערך בספרים של תחנת האנרגיה, כפי שיוצג במאזן חברת "אנרגי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 105,000.
ב. 110,000.
ג. 112,735.
ד. 113,800.
ה. 114,100.

12) חברת "עידו" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2004 ועוסקת בייצור תחליפי חלב. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בעלות של 800,000 ₪. המכונה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 8 שנים וערך הגרט שלה הוערך בסכום של 75,000 ₪.

נתונים נוספים:

- בשנת 2006 נכנסו מתחרים חדשים לשוק ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- להלן תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה לאורך חייה השימושיים ליום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪):

2011	2010	2009	2008	2007	
202,000	223,000	216,000	232,000	225,000	הכנסות
(105,000)	(128,000)	(118,000)	(124,000)	(112,000)	הוצאות
(24,250)	(23,750)	(25,480)	(29,160)	(31,640)	מיסים על הכנסה

- הניחו כי תזרימי המזומנים מתהווים בתום כל שנה. מחיר המכירה נטו של המכונה ליום 31 בדצמבר 2006, כפי שהוערך על ידי שמאי, הינו 460,000 ₪.
- הריבית להיוון לפני מיסים הינה 6%, הריבית להיוון לאחר מיסים הינה 5%.
 - שיעורי המס הידועים ליום 31 בדצמבר 2006 הינם כדלקמן:

שנה	שיעור המס
עד וכולל 2006	29%
2007	28%
2008	27%
2009	26%
2010	25%

- החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות מספר 15 בדבר ירידת ערך נכסים.

- לצורכי רשויות המס, המכונה מופחתת באופן זהה לספרים (קו ישר על פני 8 שנים וערך הגרט הוערך בסכום של 75,000 ₪). שלטונות המס אינם מכירים בירידת ערך נכסים.

מהו הערך בספרים של המכונה, כפי שיוצג במאזן חברת "עידו" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 382,499 ₪.
- ב. 528,125 ₪.
- ג. 460,000 ₪.
- ד. 488,783 ₪.
- ה. 432,479 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 492,000 שקלים, מהי יתרת נכס/(התחייבות) המיסים הנדחים בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "עידו" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. התחייבות מיסים נדחים 9,031 ₪.
- ב. נכס מס נדחה 9,465 ₪.
- ג. נכס מס נדחה 10,308 ₪.
- ד. נכס מס נדחה 3,729 ₪.
- ה. התחייבות מיסים נדחים 9,754 ₪.

הניחו כי בשנת 2008 התקיימו סממנים לעליית ערך וכי הסכום בר ההשבה לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2008 הינו 485,000 ו-330,000, בהתאמה. בכמה יסתכמו הוצאות הפחתת המכונה והשפעת ירידת/עליית הערך (אם בכלל) בדוח רווח והפסד של חברת "עידו" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 97,000 ₪.
- ב. 90,625 ₪.
- ג. 65,500 ₪.
- ד. 73,000 ₪.
- ה. 82,000 ₪.

13 חברת "מיץ-לי" בע"מ (להלן – "החברה") העוסקת בייצור תרכיזים למשקאות קלים, הוקמה ביום 1 בינואר 2005. החברה רכשה ביום הקמתה מכונה לייצור תרכיזים בעלות של 150,000 ₪. אורך החיים השימושיים של המכונה הוא 7 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. ערך הגרט הניתן למימוש בתום חיי הנכס הוערך בסכום של 15,000 ₪.
נתונים נוספים:

בעקבות המשבר הכלכלי בעולם חלה ירידת במכירות החברה במהלך שנת 2006. להלן נתונים לגבי תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה ליום 31 בדצמבר 2006:

2011	2010	2009	2008	2007	
33,050	34,100	35,100	36,400	37,000	הכנסות (₪)
(13,700)	(13,100)	(12,000)	(11,300)	(11,000)	הוצאות בייצור (₪)
(2,160)	(1,950)	(2,520)	(2,850)	(2,850)	הוצאות מימון (₪)
7.5%	7.5%	7.5%	7.5%	7.5%	שיעור ריבית להיוון לפני מיסים
5.5%	5.5%	5.5%	5.5%	5.5%	שיעור ריבית להיוון לאחר מס

הניחו כי ההכנסות וההוצאות בגין המכונה מתקבלות בתום כל שנה. מחיר המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערך על ידי שמאי ליום 31 בדצמבר 2006, הינו 103,205 ₪.

הניחו כי במידה וחלה ירידת ערך, ערך הגרט אינו נפגם. במהלך שנת 2007 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך אפשרית של המכונה, או סימנים המצביעים על כך שההפסד מירידת הערך של המכונה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד או קטן. שיעור מס חברות הינו 27%. החברה מיישמת את מודל העלות לרכוש קבוע שברשותה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16. החברה מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים.

מה הערך בספרים נטו של המכונה, כפי שיוצג במאזן חברת "מיץ ליי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 96,429 ₪.
- ב. 103,205 ₪.
- ג. 104,152 ₪.
- ד. 111,429 ₪.
- ה. 123,727 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 105,000 ₪, בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה (והשפעת ירידת/עליית הערך אם בכלל) כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "מיץ-ליי" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 18,000 ₪.
- ב. 18,368 ₪.
- ג. 19,285 ₪.
- ד. 20,000 ₪.
- ה. 21,000 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 105,000 ש"ח, מהי יתרת המס הנדחה בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "מיץ-לי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 1,389 ₪.
- ב. 1,736 ₪.
- ג. 2,387 ₪.
- ד. 5,143 ₪.
- ה. 6,429 ₪.

הניחו כי התקיימו סימנים לירידת ערך בשנים 2008 ו-2009 וכי הסכום בר ההשבה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 הינו מחיר המכירה נטו, ומחירי המכירה נטו לימים אלה הם 70,000 ₪ ו-50,000 ₪ בהתאמה. בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה (והשפעת ירידת/עליית הערך אם בכלל) כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "מיץ-לי" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 18,334 ₪.
- ב. 19,286 ₪.
- ג. 20,000 ₪.
- ד. 21,904 ₪.
- ה. 33,571 ₪.

14 חברת "ברקת" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 ביולי 2002 במטרה לייצר ולשווק מוצרי קוסמטיקה. ביום 31 במרץ 2003 רכשה החברה מכונות ייצור בסך כולל של 1 מיליון ₪. ערך הגרט של המכונות ליום הרכישה מוערך ב-50,000 ₪. החברה מפחיתה את המכונות בקו ישר על פני 5 שנים. המכונות החלו לפעול ביום 1 באפריל 2003.

נתונים נוספים:

- בחודש דצמבר 2003 התפרסמו תוצאות מחקר, בעקבותיו אסר מכוון התקנים על שימוש בחומו גלם המהווה את חומר הגלם העיקרי המשמש בייצור מוצרי הקוסמטיקה. החברה החליפה מיידית את חומר הגלם בחומר גלם אחר, אשר עלותו גבוהה באופן משמעותי.

כתוצאה מכך, ביום 31.12.03 התכנס דירקטוריון החברה ועדכן את הרווח התפעולי שיופק מן המכונות לשנים הקרובות (הניחו כי כל ההכנסות וההוצאות הכלולות ברווח התפעולי, למעט הוצאות הפחת, הינן במזומן ומתהוות בסוף כל תקופה):

<u>שנה</u>	<u>רווח תפעולי (₪)</u>	<u>הערות</u>
2004	45,000	
2005	35,000	
2006	30,000	
2007	25,000	
2008	8,000	תקופה 01.01.08-31.03.08

הנהלת חברת "ברקת" בע"מ מעריכה כי המכונות יימכרו תמורת 50,000 ₪ בתום תקופת אורך חייהן.

- לקראת סוף שנת 2004 השקיעו מדעני החברה מאמצים רבים במציאת תחליפים זולים יותר לחומר הגלם. לקראת סוף שנת 2005 הושק בהצלחה חומר גלם חילופי זול יותר, אשר צפוי לשמש בייצור מוצרי החברה. דירקטוריון החברה התכנס ביום 31.12.05 ודיווח על הצלחה זו. כמו כן הציג דירקטוריון החברה את הרווח התפעולי המעודכן שיופק ממכונות הייצור, המשקף את ההטבה הצפויה בתוצאות (הניחו כי כל ההכנסות וההוצאות הכלולות ברווח התפעולי, למעט הוצאות הפחת, הינן במזומן ומתהוות בסוף כל תקופה):

<u>שנה</u>	<u>רווח תפעולי (₪)</u>	<u>הערות</u>
2007	120,000	
2007	150,000	
2008	50,000	תקופה 01.01.08-31.03.08

הנהלת חברת "ברקת" בע"מ מעריכה כי המכונות יימכרו תמורת 50,000 ₪ בתום תקופת אורך חייהן.

- להלן מחירי המכירה של מכונות הייצור, כפי שהוערכו על יד שמאי בכל מועד. הניחו כי עלויות המימוש מהוות 1.5% ממחיר המכירה הנקוב:

<u>שנה</u>	<u>רווח תפעולי (₪)</u>
31.12.03	812,183
31.12.04	700,000
31.12.05	500,000

- שיעור הריבית במשק הינו 7% אחרי מס ו-10% לפני מס.

מהו הערך הפנקסני של המכונות כפי שיוצג במאזן חברת "ברקת" ליום 31 בדצמבר 2003?

- א. 777,230 ₪.
- ב. 782,035 ₪.
- ג. 790,000 ₪.
- ד. 800,000 ₪.
- ה. 857,500 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה של המכונות ליום 31 בדצמבר 2003 הינו 800,000 ₪, מהו הערך הפנקסני של המכונות כפי שיוצג במאזן חברת "ברקת" ליום 31 בדצמבר 2004?

- א. 573,525 ₪.
- ב. 610,000 ₪.
- ג. 611,765 ₪.
- ד. 617,500 ₪.
- ה. 623,530 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה של המכונות ליום 31 בדצמבר 2003 הינו 800,000 ₪, לכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונות והשפעת ירידת הערך (אם בכלל) בדוח רווח והפסד של חברת "ברקת" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005?

- א. 146,030 ₪.
- ב. 176,741 ₪.
- ג. 190,000 ₪.
- ד. 201,070 ₪.
- ה. 206,912 ₪.

15 חברת "נועה" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2008 ועוסקת בייצור חטיפי שוקולד. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בעלות של 60,000 ₪. אורך חייה השימושיים של המכונה הינו 8 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. ערך השייר של המכונה הוערך ב-8,000 ₪. אומדן ערך השייר ואומדן אורך החיים השימושי של המכונה לא השתנו עד ליום 31 בדצמבר 2011.

נתונים נוספים:

- בשנת 2010 נכנסו מתחרים חדשים לשוק ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- להלן תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה ליום 31 בדצמבר 2010 במצבה הנוכחי:

2015	2014	2013	2012	2011	
16,000	18,000	18,000	20,000	20,000	הכנסות
(10,800)	(11,700)	(13,100)	(12,100)	(11,520)	הוצאות בייצור
(2,280)	(2,160)	(1,950)	(2,520)	(2,850)	הוצאות מימון

- ביום 31 בדצמבר 2010 קיבל הדירקטוריון את המלצת מהנדס החברה לפיה תשופץ המכונה בסוף שנת 2012 בסכום כולל של 9,000 ₪. שיפוך זה יאפשר להגדיל את תפוקת המכונה משנת 2013 ועד תום חיי המכונה ב-30%, ובמקביל ייווצר גידול בשיעור זהה בהכנסות השנתיות ממכונה זו. ההוצאות הן הוצאות קבועות ולא צפוי בהן שינוי לאור הגידול בהכנסות.
- מחיר המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערך על ידי שמאי ליום 31 בדצמבר 2010, הינו 34,000 ₪.
- בשנת 2011 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך אפשרית של המכונה, או סימנים המצביעים על כך שההפסד מירידת ערך של המכונה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד, או קטן.
- שיעור הריבית להיוון תזרימי מזומנים לפני מיסים הינו 5% ושיעור הריבית להיוון תזרימי מזומנים אחרי מיסים הינו 4%.
- הניחו תזרימי מזומנים נטו מתהווים בתום כל שנה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 20%.
- החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים.

מהו הערך לפיו תוצג המכונה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 24,752 ₪.
- ב. 28,732 ₪.
- ג. 34,000 ₪.
- ד. 35,000 ₪.
- ה. 40,500 ₪.

בהנחה שסכום בר ההשבה של המכונה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 36,500 ₪, בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011?

- א. 3,685 ₪.
- ב. 3,933 ₪.
- ג. 4,485 ₪.
- ד. 5,133 ₪.
- ה. 5,700 ₪.

הניחו כי תקופת ההפחתה, שיטת ההפחתה וערך השייר זהים לצורכי מס. מס הכנסה לא מתיר לקזז מההכנסה החייבת הפסד מירידת ערך אלא במימוש המכונה. בנוסף הניחו כי הסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 36,500 ₪.

מהי יתרת המס הנדחה בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2011?

- א. 640 ₪.
- ב. 730 ₪.
- ג. 800 ₪.
- ד. 880 ₪.
- ה. 1,100 ₪.

16 חברת שלוק בע"מ (להלן – "החברה") עוסקת בייצור בקבוקי פלסטיק ובקבוקים קלים. לחברה שני מפעלים, האחד לייצור בקבוקי הפלסטיק והשני לייצור המשקאות הקלים. חומר האריזה המהותי המשמש את המשקאות הקלים הינו בקבוקי פלסטיק הנרכשים ממפעל בקבוקי הפלסטיק שברשות החברה. 100% מהתוצרת הסופית של מפעל בקבוקי הפלסטיק נמכרת למפעל המשקאות הקלים.

בבקבוקי הפלסטיק נמכרים למפעל המשקאות הקלים במחיר העברה שמתיר רווח למפעל בקבוקי הפלסטיק.

לצורכי בדיקת הצורך בירידת ערך נכסי החברה, טוען רואה החשבון של החברה כי מפעל בקבוקי הפלסטיק הוא יחידה מניבת מזומנים. איזו מהטענות הבאות נכונה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים?

- א. רואה החשבון של החברה טועה, כי שני המפעלים מנוהלים ביחד, תחת אותה חברה.
- ב. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 אינו עוסק בירידת ערך נכסים המשמשים את תהליך הייצור לשלב הביניים
- ג. אם לבקבוקי הפלסטיק קיים שוק פעיל – רואה החשבון של החברה צודק.
- ד. תשובות א' ו-ב' נכונות.
- ה. כל הטענות הנ"ל שגויות.

17 להלן שלושה משפטים המתייחסים ליחידה מניבת - מזומנים :

- I. אם לא ניתן לקבוע את הסכום בר ההשבה לנכס בודד, ישות מזהה את הצירוף הגדול ביותר של נכסים, המפיק תזרימי מזומנים חיוביים בלתי תלויים בעיקרם.
- II. אם קיים שוק פעיל למוצרים המיוצרים על ידי נכס או על ידי קבוצת נכסים, נכס זה או קבוצת נכסים זו יזוהו כיחידה מניבת מזומנים, גם אם חלק או כל המוצרים הם לשימוש פנימי.
- III. יחידות מניבות - מזומנים צריכות להיות מזהות באופן עקבי מתקופה לתקופה לאותם נכסים או סוגי נכסים, אלא אם קיימת הצדקה לשינוי.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפטים I ו-III.
- ה. רק משפטים II ו-III.

בעיות מדידה ב

פרק 4 - IFRS 5

תוכן העניינים

1. כללי (ללא ספר)